

SŁOWO

Wilno. Sobota 11 lutego 1928 r.

ODDZIAŁY:

BARANOWICZE — ul. Sławska 172
BRASLAW — al. 3-go Maja 64
DUKSZY — ul. Gen. Barbeckiego 10
DUNILOWICZE — ul. Wileńska 1
GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 10
GRODNO — Plac Batorego 3
KAMIEŃ KOSZYRSKI — Związek Ziemian
LIDA — ul. Majora Mackiewiczicza 63

NIEMIECZ — ul. Ratuszowa
NOWOGRODEK — ul. Mickiewicza 26
NOWOSWIECIANY — ul. Wileńska 28
POSTAWY — Rynek 19
STOLPCE — ul. Piłsudskiego
ST. SWIECIANY — ul. Rynek 9
SWIR — ul. 3-go Maja 8
WILEJKI POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrów jednokolumnowy na stronie 2-giej i 3-giej 30 gr. Za tekstem 10 groszy...

Prześladowania katolików w Meksyku

Od szeregu miesięcy telegramy przynosi alarmujące wieści z Meksyku o potwornym prześladowaniu katolików przez obecny rząd republikański Callesa...

Druga nota polska w Kownie.

Rząd polski domaga się niezwłocznego rozpoczęcia rokowań WARSZAWA, 10. II (tel. w. Słowa). Korespondent nasz dowiaduje się, że jutro doręcona będzie w Rydze na ręce posła litewskiego druga nota rządu polskiego...

Znamienna uchwała partji ludowej w Kłajpedzie

RYGA, 10. II. PAT. «Jaunakās Zinas» donosi z Kowna: Na konferencji litewskiej ludowej partji w Kłajpedzie między innymi uchwalono wniosek wyrażający życzenie, aby Litwa rozpoczęła stosunki handlowe z Polską...

Obchód dziesięciolecia niepodległości Litwy.

Z Kowna donoszą: Gabinet Ministrów uchwałił wydać rolnikom, żyjącym w ciężkich warunkach, w celu uczczenia dziesięciolecia niepodległości Litwy, materiał za pośrednictwem licytacyjnej ceny urządzonej, jedynie pod warunkiem, by miejscowe komitety obchodu tego święta zagwarantowały...

Usuwanie pracowników miejskich w Kownie.

Z Kowna donoszą: Ze źródeł urzędowych podają, iż sprawa usunięcia 21 pracowników Zarządu Miejskiego została już ostatecznie zdecydowana...

Przykra sytuacja.

RYGA 10. II. PAT. «Jaunakās Zinas» donosi z Kowna o przykrej sytuacji w jakiej znalazły się rządy litewskie i czechosłowackie z powodu nadania przez ten ostatni orderu Białego Lwa siedmiu oficerom litewskim...

Nowe skazanie księży w Bolszewji.

Ksiądz Styśło z Ukrainy skazany został w tych dniach na 10 lat obozu koncentracyjnego na Solowkach. Jednocześnie biskup Skoskan, zaarrestowany w Mielżywie w październiku 1927 r., również zesłany został na Solówki na trzy lata. (KAP)

Zmiany na placówkach zagranicznych Estonji.

RYGA, 10—II. PAT. Donoszą z Tallina o pogłoskach krążących co do zmian, jakie Ministerstwo spraw zagranicznych ma zamiar przeprowadzić w poselstwach zagranicznych...

Radicz zrzekł się tworzenia gabinetu.

BIAŁOGROD 10. II. PAT. Przywódca chowackiego stronnictwa ochopskiego Radicz zrzekł się udziału w tworzeniu gabinetu koncentracyjnego...

Zastępca nuncjusza apostolskiego w Belwederze.

WARSZAWA, 10. II. (tel. w. Słowa). Zastępujący odwołanego nuncjusza apostolskiego charge d'affaires Charles Carlo został dziś popołudniu przyjęty na półgodzinny audiencji przez Marszałka Piłsudskiego w Belwederze...

Oddźwięk listu pasterskiego księdza biskupa Liseckiego.

BERLIN, 10—II. PAT. Katolicka «Germania» podaje obszerny strażczenie listu pasterskiego ks. biskupa Liseckiego, wyrażający uznanie i zadowolenie z treści tego listu oraz nadzieje, że ów list pasterski uznający wyraźnie po raz pierwszy prawa mniejszości narodowych...

Siec komunistyczna w Małopolsce Wschodniej.

Na czele antypaństwowej roboty b. postowie Czuczma i Kozielski. LWÓW, 10. II. PAT. W związku z ostatnimi aresztowaniami dokonaniem we Lwowie prasa tutejsza podaje, że prowadzone przez policję w dalszym ciągu dochodzenia w sprawie antypaństwowej działalności komunistycznej partji Zachodniej Ukrainy ujawniły, że sieć organizacji tej partji koncentrowała się we Lwowie, Tarnopolu, Stanisławowie, a zwłaszcza w Łuku, gdzie pod kierunkiem b. posłów Czuczma i Kozielskiego zbiegały się nici tej antypaństwowej działalności...

Afera lejtenanta Iksza.

Opinia lotewska pochłonięta ostatnio przesileniem gabinetowym i targami stronnictw, zaalarmowana została nagłą sensacją, która zajęła na dłuższy przeciąg czasu wszystkie umysły...

Według pierwotnych wiadomości «Socjaldemokrata» sprawa przedstawiała się jak następująca: za czasów rządu koalicyjnego lewicowej, a raczej stronnictwa socjal-demokratów, uknuty był spisec. Na czele jego stał jakoby niejaki lejtenant Iksze...

Tymczasem «Socjaldemokrata» nie ustawał w dalszych rewelacjach. Podobno spisec się rozszerzył. Sworzony został «Komitet Ratowania Ojczyzny», coś podobnego do «Komitetu ratowania republik» na Litwie...

Ważne zebranie akcjonariuszów Banku Polskiego. WARSZAWA, 10—II. Pat. Dzisiaj odbyło się drugie ważne zebranie akcjonariuszów Banku Polskiego pod przewodnictwem Prezesa Banku...

Częściowe wstrzymanie emigracji. WARSZAWA, 10. II. PAT. Dnia 8 b. m. podpisane zostało rozporządzenie ministra pracy i op. społ. w porozumieniu z ministrem spraw zagranicznych...

Wielka afera towarzyska w Bukarescie. W jednym z największych hoteli w Bukarescie, odebrała sobie życie znana piękność bukaresztańska, p. Magalea...

Wielka afera towarzyska w Bukarescie. W jednym z największych hoteli w Bukarescie, odebrała sobie życie znana piękność bukaresztańska, p. Magalea...

Wielka afera towarzyska w Bukarescie. W jednym z największych hoteli w Bukarescie, odebrała sobie życie znana piękność bukaresztańska, p. Magalea...

Wielka afera towarzyska w Bukarescie. W jednym z największych hoteli w Bukarescie, odebrała sobie życie znana piękność bukaresztańska, p. Magalea...

Wielka afera towarzyska w Bukarescie. W jednym z największych hoteli w Bukarescie, odebrała sobie życie znana piękność bukaresztańska, p. Magalea...

Wielka afera towarzyska w Bukarescie. W jednym z największych hoteli w Bukarescie, odebrała sobie życie znana piękność bukaresztańska, p. Magalea...

„Dekabryści“

Na szachownicy wyborczej

Czy Marszałek Piłsudski wypowie się na temat wyborów i roli przyszłego Sejmu?

WARSAWA, 10. II. (tel. wł. Słowa) Jak się dowiadujemy sfery kierownicze BBW. z Rz. zabiegają o to, aby Marszałek Piłsudski wystąpił przed wyborcami, mniej więcej na tydzień lub dziesięć dni przed głosowaniem z oświadczeniem precyzującym jego stanowisko względem wyborów i zadań przyszłego Sejmu.

Zjazd powiatowy delegatów gminnych B. B. W. z Rz. w Święcianach.

Wczoraj odbył się w St. Święcianach zjazd powiatowy delegatów Komitetów gminnych i obwodowych. Na zjeździe przemawiał jeden z czołowych kandydatów listy Nr. 1 tego okręgu, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Partii Pracy Dr. Stefan Brokowski.

Następnie przemawiali pp. Witold Miłosz, Romuald Piekarski oraz delegaci gmin i wsi.

Akademicy przy ideowej pracy wyborczej.

W lokalu B.B.W. z Rz. w Wilnie przy ul. Mickiewicza 9, codziennie czynny jest w czasie od g. 19 do 21 sekretariat kół akademików—sympa-

Głos akademika w sprawie kłamstw „Dziennika Wileńskiego”

Szanowny P. Redaktorze! Z powodu umieszczenia w dn. 8 lutego b.r. przez „Dziennik Wileński” artykułu—niegodnego z prawdy, o zebrawiu Akademików-sympatyków B. B. Współpracy z Rz. Marsz. J. Piłsudskiego, — a będąc obojętnym świadkiem powyższego zebrawia — w imię prawdy wyswieltlam.

Przedewszystkiem chciałbym zwrócić uwagę nieznanemu autorowi wzmianki, że wyrażenie—jak „szwindel z akademikami” jest nie na miejscu, nie licząc z powagą szanującego się o ganu.

Jżeli ci panowie z „prawicy” z t. zw. „Spółki do obrabiania debrych interesów — Ka-Nar” gustują w szwiedlowaniu, to Bóg raczy im

Chrześcijańskie związki zawodowe zrywają z „p. Englem”

Jak wiadomo w lonie centrali chrześcijańskich związków zawodowych w Wilnie mimo zapewnienia „Dziennika Wil.” że „wszystko jest w porządku” następuje stopniowy a gruntowny rozłam.

Niezależnie od zerwania z centralą szeregu grup z różnych cechów, które opowiedziały się za współpracą z rządem oderwali się, jak dotąd całkowicie niżsi funkcjonariusze państwowi i fryzjerzy. Obecnie idzie dalej na cech piekarzy, cukierników oraz dozorców domowych, na których głownie liczą nasze wileńskie

Skąd R. N. O. czerpie środki?

W ostatnich miesiącach daje się co kilka lub kilkanaście dni zauważyć krzającą się po ulicach Wilna kwestarzy pici obelga, ktorými są najczęściej dzieci. Kwestarze ci są przeważnie Rosjanami i kwestują na różne cele społeczne i humanitarne swego nielicznego społeczeństwa.

Przy pominięciu tego drobnego nagoci szczegóły z życia dużego miasta staje się bardzo nawet aktualne, a to wobec niezbitego faktu, że RNO (Rosyjskie Narodowe Zjednoczenie) którego wybitniejsi reprezentanci wstępują od dawna w charakterze opiekunów swego społeczeństwa — niewiadomo skąd rzuca wielkimi środkami na cele wyborcze.

Cień b. posta Roguli.

Od pewnego czasu na terenie pow. Święciańskiego prowadzi agitację z ramienia Białoruskiego zw. włościańskiego niejakiego J. Korecki, oraz ich we wszystkie strony systematycznie prawa ręka Frol Jeroślejew. Dowiadujemy się, że akcję tę subdydują sfery zbliżone bardzo do b.

Alkoholicy byli i alkoholicy aktualni.

„Dziennik Wileński” ironizuje, że w miasteczku Gościejowie powiatu Rogozińskiego znaleźli się jacyś byli alkoholicy, którzy oświadczyli się za poparciem listy rządowej. Musimy tu „Dziennikowi” odpowiedzieć, że nie dźwi nas wcale, iż ludzie, którzy wyrzuciwili, trzeźwo też na świat się zapatrują. Napewno w następnym

zreszłań niefortunnne ustępy wskazywały, iż godzi się on na asymilację naszego wychodźstwa. To polskie wydanie wywołało na wychodźstwie spore huźki; położył mu kres sam autor ogłaszający w prasie emigracyjnej list stwierdzający, że pisząc książkę „nie miał dostatecznie silnych podstaw socjologicznych”, to też jego praca jest „część odbiciem rozmów kawiar-nianych”...

Dnia 8 grudnia r.z., również w Lille, ale tym razem na uniwersytecie katolickim, przedłożył i obronił ten r. t. *L'émigration polonaise en France après la guerre* ks. Czesław Kaczmarek, duszpasterz polski z Bruy-en-Artois. Prof. Eugeniusz Duhioit, dziekan fakultetu prawnego, słusznie podkreślił w dyskusji że głównymi zaletami pracy ks. Kaczmarka są: metoda naukowa, jakiej autor stale się trzymał, oraz doświadczenie zdobyte na miejscu. Prof. Józef Danel, pod którego kierownictwem ks. Kaczmarek pracował, wskazał na trzecią jeszcze zaletę: wielką lojalność autora, który ostrożnie, ale wyrazliwie wskazuje czytelnikom francuskim na konieczne rozwiązania spraw emigracji polskiej.

Autor ogranicza się do fakteznie-go wykładu przedmiotu. Ponieważ pisze po francusku, zwraca głównie

Prezydent Rzeszy wobec przesilenia w parlamencie.

Hindenburg przeciwko rozbiciu koalicji rządowej i rozwiązaniu Reichstagu.

BERLIN, 10. II. PAT. Zapowiedziana przez goranne wydanie „Taegliche Rundschau” niespodzianka nastąpiła bardzo prędko. Jak donosiły dzienniki popołudniowe prezydent Hindenburg wystosował do kanclerza Marxa pismo wypowiedzające się przeciwko rozbiciu koalicji i przeciwko rozwiązaniu Reichstagu. Pismo prezydenta Hindenburga urzędowo dotychczas nie zostało ogłoszone. Natomiast półoficjalny komunikat brzmi:

Prezydent Rzeszy w liście do kanclerza Marxa wskazuje na to, że koalicja rządowa utworzona została w celu rozwiązania państwowych określonych zadań i że dlatego byłoby rzeczą pożądaną, gdyby problemy te zostały załatwione jeszcze przed rozwiązaniem Reichstagu. Prezydent Rzeszy oświadcza, iż jest zdania, że należy unikać rozwiązania Reichstagu w każdym razie ponieważ ważne zadania parlamentarne, jak załatwienie etatu dodatkowego, rozwiązanie palących zagadnień związanych z kryzysem w rolnictwie, załatwienie ustawy o odszkodowaniu dla obywateli niemieckich, których majątki zostały zlikwidowane oraz reforma kodeksu karnego czynią koniecznym dalsze trwanie obecnie istniejącego Reichstagu. Rozwiązanie Reichstagu, zdaniem prezydenta Hindenburga uczyniłoby bezużytecznym obzerne i wyczerpujące prace przygotowawcze, które przeprowadzona została nad wszystkimi powyższymi projektami ustaw. Poza to rozwiązanie Reichstagu pociągnęłoby za sobą zaostrzenie się wewnętrznej sytuacji politycznej.

Wrażenie sprzeciwu Hindenburga.

BERLIN, 10. II. PAT. List prezydenta Hindenburga do kanclerza Marxa wywołał oibrytne wrażenie w Reichstagu i w niemieckich kręgach politycznych. Frakcja centrowa Reichstagu, która zebrała się dziś o godz. 1 min. 30 w południe dla powzięcia ostatecznej decyzji co do ustawy szkolnej i co do ewentualnego rozbicia koalicji przyjęła tylko do wiadomości krótkie sprawozdanie zarządu i odczytała uśmiebiast postępowanie. Jak do wiadomości krótkie sprawozdanie prezydenta Hindenburga stawia frakcję centrową w bardzo trudnej sytuacji. Wskutek wyświeplenia Prezydenta centrum musi obecnie zdecydować się na weglę do odpowiedzialności za rozbicie czy też utrzymanie nadal koalicji pomimo upadku ustawy szkolnej. O godz. 4 w południe rozpoczęło się posiedzenie komisji międzyfrakcyjnej stronnictw rządowych.

Min. Groener o roli Reichswehry

BERLIN, 10. II. PAT. W toku dzisiejszych obrad komisji budżetowej Reichstagu przemawiał minister Reichswehry Groener, który m. in. powiedział: Traktat wersalski zakreślił ramy w jakich Reichswehra może się rozwinąć. Ramy te są wprawdzie niemożliwe do zniesienia przez państwo suwerenne, jednakże Niemcy muszą przestrzegać postanowień traktatu wersalskiego w tym kierunku i tych postanowień nie mogą naruszyć. Niemcy nie mogą obecnie w dziedzinie strategii dotrzymywać rekru innym państwom, nie mogą myśleć o prowadzeniu wojny na wielką skalę, rozporządzając załadową armią 100 tysięczną.

Minister Groener podkreślił, że o ile chodzi o sprawy bezpieczeństwa, to on jako minister godzi się na stanowisko zajęte przez Stressemana. Reichswehra nie powinna się mieszać w żadne działania polityczne, ale równocześnie musi baczenie przestrzegać zadań, związanych z bezpieczeństwem państwa przed ewentualną próbą przewrotu wewnątrzpaństwowego. Reichswehra musi być powołanym narzędziem w rękach rządu niemieckiego. Członkowie tej musz być lojalnymi wykonawcami zarządzeń władz państwowych. Dla państwa i jego symbolów, będący okazjiami największego poszanowania i czci—mówił minister. Nie dopuszczę do żadnych przekroczeń w tym zakresie.

Bandyci na ulicach Poznania.

Obłączony bandyta bronił się czas dłuższy, a w końcu się zastrzelił.

W środę około godz. 17 wpał do sklepu spożywczego Kowalskiej przy ul. Bukowskiej bandyta, który 2-krotnie strzeliwszy do Kowalskiej i do jej pasierbicy, przebywającej wtedy w sklepie, zranił obie ciężko w głowę. Spłoszony wybiegł na ulicę i ostrzeliwując się ścigającą go publicznością i policjantom wbiegł do domu nr. 3 przy ul. Sienkiewicza, gdzie ukrył się w piwnicy. Bandyta przez godzinę czasu ostrzeliwał się policji i w końcu nie widząc sposobu ucieczki strzelił sobie w skroń.

Przy ciężko rannym zaaleziono 3 rewolwery syst. Browning, kilka magazynów oraz dużo kul i czarną maskę.

Nazwiska bandyty, którego przewieziono do szpitala miejscowego dotychczas ustalić nie zdołano.

Nasiona doborowej jakości
CEBULKI i Kłęczka kwiatowe oraz urządzenia ogrodnicze poleca
Hodowla i Skład Nasion BRACIA HOSER
w Warszawie, Jerozolimka 45, tel. 58-1
Firma istnieje od 1848 r.

Nasiona Ogrodowe
Bogaty sortyment, wyborowa jakość, NISKIE CENY.
Wielki ilustr. cennik na żądanie.
Hurtowny Skład Nasion
Emil Freege
Kraków, Lubicz 38
i Sukleńnice 15/16.

Uwaga! Od 1-go stycznia 1928 r. otwarte zostało Artystyczne Atelier Damskich Uborów przy T-wle „Pomoc Pracy” Wilno, Subocz 19 pod przewodnictwem pierwszorzędnego artystki i krojczyni znanych firm Paryskich: Maison Chanel, Maison Poton i Maison Jenny. Co miesiąc otrzymuje się modele i rysunki znakomitych paryskich artystów m. obstalunki przyjmują się na suknie wiytowe, balowe, kofijmy i palta. Gwarancja za minimalny użytek materiałów. Piłne obstalunki wykonują się w ciągu 48 godzin. Wilno, Subocz 19, tel. 198

CENNIK NASION 1928 roku
wysłać Zakład Ogrodniczy **W WELER, Wilno** ul. Sadowa 8 na żądanie niezwłocznie.

SMAKOSZE i ZNAWCY piją tylko słynne likiery „HULSTKAMP” ORIGINALNE
Kto raz skosztuje — ten innych nie pije! Wazędzie w sprzedaży.

Jedyny w wyborze fabryczny skład wszelkich instrumentów muzycznych oraz Główna Reprezentacja Szwajcarskich firm

ROMUALD LIPSON

w Warszawie, Krak. Przedm. Nr. 9 przy Królówkiej tel. 19-12.

Firma chrześcijańska egz. od 1880 r. poleca: aparaty gramofonowe od 75 zł, skrzypce od 20 zł, mandoliny od 24 zł, gitary od 40 zł, balajki od 18 zł, H. rmonje Wiedeńskie od 22 zł. Warszawa dworskowe od 200 zł, chromatyki trzyczęściowe od 700 zł. Płyty krajowe i zagraniczne, ostatnie nowości od składek.

UWAGA: Przyjmuje się reperacje wszystkich instrumentów muzycznych. Warunki kupna najdogodniejsze.

WYCIENCZENIE BLEDNINE
LECZY
HEMOGEN
przetworzone żelazo
MAGISTRA KLAWE
ORYGINALNY TYLKO Z FIRMA
KLAWE

Ogłoszenie
Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości, iż w dniu 3 marca 1928 roku o godz. 12 tej w lokalu Dyrekcji (Wilno ul. Wielka Nr. 66) odbędzie się licytacja ustawa i za pomocą składania ofert pisemnych, na dzierżawę większych terenów leśnych w Nadleśnictwach: Grodzieńskim, Międzyrzeckiem, Smorogómskim, Święciańskim, Dziśnieńskim, Orańskim, Różankowskim i Baksteńskim.

Szczegółowy wykaz obiektów wydzierżawianych, warunki licytacyjne, wzory oferty i wzór umowy dzierżawnej są do przedzrzenia w Oddziale Gospodarczo-technicznym D.L.P. (pokój Nr. 7).

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie
0-009

Ogłoszenie
o konkursie na wzniesienie przy warsztatach wagonowych na st. Nowa-Wilejka lokalu dla Biura Warsztatów.
Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie niniejszym ogłasza konkurs nieograniczony na wzniesienie przy warsztatach wagonowych na st. Nowa-Wilejka murowanej budowli parterowej dla lokalu Biura Warsztatów o powierzchni zabudowy około 245 mtr. 2.

Ogólne warunki konkursu oraz rysunki i warunki techniczne na wykonanie robót budowlanych i wszelkie informacje, dotyczące konkursu, można otrzymać w Wydziale Drogowym Dyrekcji K. P. w Wilnie, ul. Słowackiego Nr. 2, II piętro, pokój Nr. 3, w dniu powszednim w godzinach od 9 tej do 12 tej, za opłatą 10 zł. za komplet.

Oferty winy być nadesłane lub złożone do specjalnej skrzynki, znajdującej się w przedzium Dyrekcji KP. w Wilnie, ul. Słowackiego Nr. 2, II p. — do godz. 12 tej dnia 2-go marca 1928 r.

Wadium w wysokości 2000 zł. winno być złożone w sposób ustalony przez Ministerstwo Skarbu oznaczonym LDOP 5284/III z dnia 10 września 1927 r. w kasie Głównej Dyrekcji KP. w Wilnie, lub przekazać do PKO. na rachunek Dyrekcji KP. kwit zaś o złożeniu wadium winien być dołączony do oferty.

Deklaracja o potrąceniu wadium z rachunków przebiegłocy, jak również oferty, w których oferent postawił swoje dodatkowe warunki—nie będą przed Dyrekcją K. P. uwzględnione i oferty takie, jak również oferty nie odpowiadające innym warunkom konkursu będą nieważnione.

Dyrekcja KP. w Wilnie
687 2625-VI.

MAJĄTKOWA
Kapusie kwaszoną
sprzedaje ua beczki Rolnik Wileński, Kziwaryjska 2.

Znany w całym świecie
PRUNELLE au COGNAC
Simon'a

Pierwsza dobra książka o wychodźstwie polskim we Francji.

CZESŁAW KACZMAREK: *L'émigration polonaise en France après la guerre*; Paris Berger Levrault, 1928; 1 tom in-8°, stron XII i 520.

Było do przewidzenia, że fakt polityczny i społeczny tej wagi co zjawienie się w powojennej Francji półmilionowego wychodźstwa polskiego—doczeka się opracowania książkowego po francusku. Było też do przewidzenia, że pracę tę przedsięwzięmie autor polski, albowiem będzie mu znacznie łatwiej niż Francuzowi zapoznać się z życiem i nastrojami wychodźstwa.

Dnia 3 czerwca 1927 r., na uniwersytecie państwowym w Lille, przedłożył istotnie tę pracę *L'émigration polonaise en France* p. Jan Rozwadowski. Używał stopień doktora za swą pracę zawierającą dużo materiału, ale nie zawiera ona żadnej, najogólniejszej choćby myśli przewodniej. Spróbował to autor uczynić w polskim, znacznie rozszerzonym wydaniu swej pracy p. t.; *Emigracja polska we Francji*, której pewne, bardzo

uwagę na te przedmioty, jakie we Francji nie pozwoliły dotychczas na zadawalające w całym tego słowa znaczeniu uregulowanie różnych spraw dotyczących wychodźstwa polskiego. Gdyby pisał swą pracę po polsku, nie omieszkałby autor „wskazać swym rodakom na lech własne błędy” (str. VII); uczynił to zapewne w zapowiedzianej już książce w języku polskim. Zapowiada również ks. Kaczmarek drugą książkę po francusku, w której mocniej i wyraźniej sformułuje swoje uwagi o stanie obecnym i o przyszłości emigracji polskiej we Francji”. Zgóry jesteśmy przekonani, że obie zapowiedziane rzeczy będą ciekawe, albowiem—wiadąc to z pierwszej jego książki—autor wszelkimi sposobami przedmiot opanował, wyrobił sobie o nim sąd, wie czego chce i umie się wypowiadać.

Wykazawszy (rozdz. I) dlaczego państwo polskie musi tolerować i zachęcać część swej ludności do emigracji; przedstawiwszy w dobrym bardzo skrócie (rozdz. II) dzisiejszy stan naszej emigracji wogóle—autor przystępuje do zbadania przyczyn emigracji polskiej do Francji (rozdz. III). Przyczyny te są dwójakie: gospodarcze i polityczne. Na 5,227,000 rolników francuskich zmobilizowano w czasie wojny 3 i pół miliona, z cz-

laków (str. 143), z których połowa zamieszkuje w północnym zagłębiu węgłowym (departamenty „Nord” i „Pas-de-Calais”).

Prawne położenie emigracji polskiej stanowi przedmiot rozdziału VI-go książki ks. Kaczmarka. Mamy tu analizę wszystkich ustaw i konwencji międzynarodowych emigracji dotyczących. W konkluzji autor zaznacza, że opieka prawna nad robotnikami polskimi nie znalazła dotychczas zadawalającego rozwiązania (str. 218). Wyczuwa się z jego wstrząsliwego komentarza, iż jest on zwoleńnikiem bardziej niż dotychczas wszechstronnej interwencji naszych władz dyplomatycznych i konsularnych, ale nie zamyka oczu na fakt, iż władze francuskie pragną zachować sobie „wyłącznie prawo kontroli nad wykonaniem postanowień ustawowych i zasad wyluszczonej w konwencjach” (str. 217).

Warunki bytu materialnego wychodźców polskich, ich życie religijne, szkolnictwo na emigracji, a wreszcie stowarzyszenia i prasa polska we Francji — oto przedmioty czterech ostatnich rozdziałów książki ks. Kaczmarka. Zwracając się do duchowieństwa francuskiego, autor bardzo dyskretnie zwraca jego uwagę, że chodzi o utrzymanie w ramach wiary

katolickiej całego wychodźstwa. Zawięzaje to zadanie, niż późniejsza i ewentualna „rechrystjanizacja”. Zresztą „później — będzie zapóźno” (str. 336).

Co do szkolnictwa, to z interesującą tabeli opracowaną przez Stow. Nauczycieli Polskich we Francji, dowiadujemy się, że w roku 1926 było w całej Francji 63 000 dzieci polskich, z których 34 000 w wieku szkolnym; ale tylko 9,715 dzieci pobierało naukę języka polskiego w specjalnych „klasach polskich” przy szkołach francuskich; nauczycieli polskich we Francji było w tym roku tylko 88, kiedy potrzebna ich było 400; w roku 1927 nauczycieli było około stu. Ks. Kaczmarek cytuje tu paru autorów francuskich (Paon, Fairault), podkreślających ich niechętny stosunek do szkolnictwa obcego we Francji i wykazuje, iż nieuwzględnianie życzeń wychodźstwa polskiego w tej sprawie „sprzeciwia się logice i politycznej przeczności” (str. 377).

Liczne załączniki uzupełniają książkę ks. Kaczmarka, w całym tego słowa znaczeniu pierwszą dobrą i wyczerpującą książką o wychodźstwie polskim we Francji.
Kazimierz Smogorzewski.

Najstraszliwszy wulkan na ziemi-Krakatoa

Rejestr Handlowy.

Kino „Polonia“

DZIŚ UROCZYSTA PREMERA! Najładniejszy film świata Film który wart jest najwyższej pochwały.

CASANOVA Król miłości, bożyszcze kobiet, ulubieniec tłumów, bohater tysiąca i jednej przygody romantycznej.

67 cherche une Française pour une fille de nuit ans, pour apres midi, ou comme dent place, s'adresser 'Administralci Stowa', 'Francaises', 0-965

LE KARZE.

DOKTOR D. ZELDOWIEZ chor. weneryczne, syfilis, narządów moczowych od 9-1, od 5-8 w.

Kobieta-Lekarz Dr Zeldowiczowa KOBIECE, WENERYCZNE, NARZĄDOWE MOCZOWE od 12-2 i od 4-6 w. ul. Mickiewicza 24 tel. 277.

Dr POPILSKI choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. w. Pohulanka 2, róg Zawalnej. W.Z.P. 1.

Doktor Medycyny A. CYMBLER choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Elektryczna, Rapińska, stożce górskie. Mickiewicza 12, 47 Tatarskiej 9-2 i 5 W. Z. P. 4

DOKTOR A. Blumowicz choroby: weneryczne i skórne. Przyjmuje 9-1 3-8. Wilno, ul. WIELKA 21. Tel. 921.

Doktor Medycyny ŁUKIEWICZ choroby weneryczne, skórne i płciowe ul. Mickiewicza 9, wejście nr. Śniażdeckich 1, przył. 4-7. -1-89

Dr. G. Wolfson weneryczne, moczowe, skórne i płciowe. Władysława 7, tel. 1067.

DOKTOR L. Ginsberg choroby weneryczne syfilis i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8, -5C

Lekarze-Dentystei. Lekarz-Dentysta MARYA Ożyńska-Smojska Choroby jamy ustnej. Florobowanie i usuwanie zębów bez bólu. Porcelanowe i złote korony. Szlaczne zęby. Wojskowym, urzędni. kom i uczącym się zniżka. Ofiaru 4 m 5. Przyjmuje: od 8-12 i od 4-7.

Lekarz-Dentysta Ch. Krasnosielski Wilno, ul. Wielka 21. Przyjmuje: od g. 10-2 i od g. 4-7.

Lekarz-Dentysta W. Pasiński ul. Mostowa 9 m. 21 przyjmuje od g. 10-2 i od g. 3-7. -161

Lekarz-Dentysta I. Wilkomirski Wielka 19. Przyjmuje: od g. 10-2 i od g. 4-7

Jak donoszą, największy wulkan na świecie, Krakatoa zdradza od kilku dni wzmaganą czynność. Oibryzma masa wulkanicznego pyłu pokrywa od kilku dni całą okolicę. Coraz nowe słupy ogniste strzelają ku niebu.

Wulkan Krakatoa nie jest wprawdzie największą, ale za to najbardziej niebezpieczną górą ognistą na całej kuli ziemskiej. Wśród setek gór, zlejących ogniem, Krakatoa jest jedyną, której wybuch przed 44 laty dał się odczuć na wszystkich kontynentach, nie wyłączając Europy.

Wyspa, na której znajduje się wulkan, leży pomiędzy Sumatrą a Jawą i w czasie pierwszego wybuchu była zupełnie niezamieszkała. Na trzy tygodnie przed katastrofą daly się wtedy zauważyć niezwykłe zjawiska erupcyjne, a między innymi gęste chmury pyłu z towarzyszeniem grzmotów i małych wiatrów. 26-go sierpnia 1883 roku nastąpił wybuch straszliwy. Z krateru wyszedł słup dymu i parę widoczny z oddalenia 600 do 700 kilometrów. Wysokość tego słupa obliczono wówczas na 40 kilometrów. Jednocześnie pył wulkaniczny pokrył całą atmosferę.

Kiedy moc żywiołów osłabła większa część wyspy zniknęła bez śladu. Najdrobniejsze części pyłu uniesione zostały na 70 km. w górę i przez szereg lat wirowały około ziemi w najwyższych strefach atmosfery. Wywoływały one o zmroku różnobarwne zjawiska, które można było wszędzie zaobserwować, a które podobne były do zjawisk widywanych w pustyniach solnych.

Ruina wulkanu przez szereg lat była pustą wyspą. Pojem na urodzajnym gruncie zakwitła zwrotniowa roślinność, której zrodki przyniosły tam wiatry i fale. Pojem zjawili się tam i zwierzęta niższego rzędu i wielka ilość węzów. Teraz donoszą, że wyspa coraz bardziej podnosi się nad poziom morza.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okr. w Wilnie włączono następujące wpłaty: pod. Nr. Nr.: Dział A — w dniu 16-1. 1928 r.

7703. I. A. «Orłowski Józef» w Kłaczynach, gm. Kiełmińskiej, pow. Świeżański, sklep bakosyjno-spożywczy i wyrobów tytoniowych. Firma istnieje od 1926 roku. Właściciel Orłowski Józef, zam. tamże. 2710-VI

w dniu 13-1. 1928 r. — dodatkowy: 3427. III. A. «Szałowski Ryszard». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2711-VI

5444. II. A. «Makaraka Antonina». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2712-VI

6463. II. A. «Zali Władysław». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2713-VI

Dział B — w dniu 19-1. 1928 r. — dodatkowy: 296. II. B. «Koncjasjonowy i Kanconjonyj Dom Handlowo-Komisowy ZACHETA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością».

324. II. B. «LEN WILEŃSKI—spółka z ograniczoną odpowiedzialnością». Prokurentem firmy jest Szwajtler Zygmunt, zam. w Wilnie przy ul. Biskupiej 12. 2715-VI

309. V. B. «POLMIN w Wilnie—spółka z ograniczoną odpowiedzialnością». Kapitał zakładowy został podwyższony do 57.700 złotych, podzielony na 100 udziałów po 577 złotych każdy, całkowicie wpłaconych. 2716-VI

305. III. B. «Zakłady Tkaniny Drzewnej POLTKA—spółka z ograniczoną odpowiedzialnością». Spółka została zlikwidowana i wykreślona z rejestru. 2717-VI

Dział A — w dniu 18-1. 28 r. — dodatkowy: 687. VI. A. «Kowarski, Himelfarb, i Fejgin — spółka firmowa». Wspólnikami obecnie są: Janek Kowarski, Wnif Fejgin, Pejsach Rafal Himelfarb, Elias Himelfarb i Aniel Himelfarb, zamieszkały w Wilnie przy ul. Węglowej 12.

4861. II. A. «DRZEWO I WĘGIEL—Olgierd Kościakowski i S-ka—spółka firmowa». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2719-VI

4284. II. A. «Kafka Elżsca». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2720-VI

3775. II. A. «Bines Rachel». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2721-VI

3361. III. A. «Spółka Chrześcijańska JEDNOŚĆ Józef Dyla i S-ka». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2722-VI

3302. II. A. «Firma: «Raisa Melcer» zmienia się na: «Raisa Melcer ELEKTROL». 2723-VI

1993. II. A. «K Dąbrowska». Przedmiot sprzedaży i wynajęcie fortepianów. Właścicielka Kazimiera z Dąbrowskich Kossobudzka. 2724-VI

163. II. A. «Spółka Urszula Józanna, Felcja Jazewicz i Emilia Bednarska» zmienia się na: «Sklep spożywczy—WILEŃKA—F. Jazewicz i E. Bednarska—S-ka». Wspólniczkami obecnie są: Felcja Jazewicz i Emilia Bednarska.

4766. II. A. «Stanisław Niemirycz i S-ka» zmienia się na: «Leon de Tillier i S-ka». Wspólnikami obecnie są: Leon de Tillier, zam. w Wilnie, przy ul. Śniadeckich 3 i Józef Słomski, Prokura Leona de Tillier wygasta. Zarządcą spółki z prawem samodzielnego podpisu w imieniu spółki we wszystkich wypadkach jest Leon de Tillier. 2726-VI

2841. III. A. «Pierwsza Wileńska Hurtownia Tytoniowa w Wilnie». Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i wykreślone z rejestru. 2727-VI

Zdjęcie to niezwykle, piękne jak nie zwykła jest również technika i nadzwyczajne wykonanie. Lokal Anzeiger: jest to najlepsza produkcja ostatnich lat.

Kino „Helios“ DWAGA! Na scenie: występy 1) jedynej w Polsce rywalki BREITBARDA ze światem rekordów światowych p. HELENY SOKOL, która wykona produkcję z ciężkiej atletyki zadatując świat sportowy oraz 2) Prima-baletnicy z teatru «Perskie Oko» p. EUGENI SKRZETUSKIEJ.

„Wanda“ Wielka Dzisiaj Rosyjska złota seria z dziełami Cera Moskwy Jwana Groznego «CAR DYMITYRY SAMOZWANEC I MARJA MNISZKOWNA» monumentalno-aktualny dramat w 10 aktach osnuty na tle prawdziwego historycznego zdarzenia za panowania Króla Polski Zygmunta II i Księżki Władysławy.

WILEŃSKA POMOC SZKOLNA Wilno, ul. Wileńska 38, tel. 941. Wytworzono i składowano urządzeń szkolnych i laboratoryjnych przyrządów fizycznych, aparatów i części radiotechnicznych poleca wagi apteczne laboratoryjne i osobowe. Dostawa lamp kwarcowych D-ra Bacha i Jaisenka. Zamiana strzykawek «Record».

WYLEGARNIE (Inkubatory) najnowszy model. KWOKI SZTUCZNE oraz inne przybory dla hodowli drobitki poleca ZYGMUNT NAGRODZKI Wilno, Zawalna 11-a.

FORTERIANY, PIANINA I FISHARMONJE K. DĄBROWSKA Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6. Przedstawicielstwo pierwszorzędnych Zagranicznych i Krajowych fabryk. SPRZEDAŻ I WYNAJEM.

BANK ZIEMIAŃSKI w Warszawie. Wydział Agrarno-Parcelacyjny Przedstawicielstwo w Wilnie ul. Wileńska 30, tel. 4-43. Nabywa majątki do parcelacji. Przyjmuje majątki do parcelacji komisowej z wydaniem awansu. Likwiduje serwituty. Sporządza pomiary. Wyjednywa przy parcelacji pożyczki długo terminowe.

Głosy prasy europejskiej o paryskiej i londyńskiej premierze: CASANOVA. Photo Cine „Casanova“ jest najładniejszym filmem, widzianym dotychczas w Paryżu. Można twierdzić z wszelką pewnością, iż film ten odniesie niezwykły sukces na całym świecie.

Comedia: „obrzydliwy obiekt bezprzeznaczonego przepychu... Karował w Wenecji jest pień przepychu, a wykonanie jego to najwyższy artystyzm.

„12 diamentów“ dramat w 12 aktach osnuty na tle fragmentów powieści Aleksandra Dumas'a (Trzej Muskietowie). W rolach głównych: Douglas Fairbanks, Barbara la Marr, Marguerite de la Moite i Adolf Menjou. W pozostałym obsadzie: Margherita de la Moite i Adolf Menjou. W pozostałym obsadzie: Margherita de la Moite i Adolf Menjou.

Czysta audycja wieczne baterie „KUPRO“ Żądanie zastępuje regeneracja powietrzna. «Kupro» Lwów, Jagiellońska 20.

Poszukuję pracy gospodyni, przy dzieciach, obcych lub innej. Dowiedzieć się: Archański 12 m. 4, Zofia Szymańska.

Udzielam lekcji francuskiego i niemieckiego języka dzieciom i dorosłym po dogodnej cenie. Łukiszki, ul. Fisowa 1m 2-0

LEKCYJ francuskiego angielskiego udziela doświadczona nauczycielka, ul. Rzeźna 11-a-11, (róg Zakretowej, vis-à-vis Uniwersyteckiej). -0

Do wynajęcia 1 lub 2 pokoje z niekropującym wejściem, może być z utrzymaniem, ul. Zyguntowska 8-5. Ogłądać od g. 11-12 do g. 1 m. 30 1-895

Zaginął pies, seter irlandzki, cały rudy, niebieski, wabi się «Red» odpowiedzić za wyodrędkowanie: Połocka 9 m. 5, od g. 4-8 w. 1-965

1 pokój umeblowy (większy) nadaj się na biuro oraz 1 pokój umeblowy w 6 pokojowym poszukiuje się natychmiast. Spieszne zgłoszenia nprasa się do adm. «Słowa» pod «K. E. 2 pokoje». 607-1

Przepisywania na maszynie kosztowne wykazów, akt sąd. i t. d. Wykonanie staranne punkt. Człozkowiec 3, Wilno, Zawalna 58. (w podwórzu z lewej strony). 405-2

Przebiegię z obramowania krwawych nieśmiertelników. XXVIII. Śnieg przykrył kolorowe liście mliźnącym całunem. Miasto drzemało w półświatle zabłąkanych w zadymce latarni.

W pokoju Marty, ciepła różowa lampa, stojąca na biurku, rozświetlała łagodny mrok. Niby biała plama leżała tam otwarty liść. Oczy przebiegły kilkakrotnie przez jego.

„Ostatecznie wybrałam Włodzimierza. Zawdzięcza to tylko temu, że jest piękny. Życie moje nie zmieni się zupełnie bo je kocham i wierzę w jego możliwości.“

Marta siedziała z twarzą bladą, a czoło przecięła jej pionowa brzoźda. Miała wyraz taki jak dzie wyciekłych ludzi. Bo prawdę swego umiędchu kryła tylko dla jednego przedchnia.

KONIEC.

JADWIGA WOKULSKA 8) Żółty pokój. Teofil jechał pociągiem. — Parzył bezmyślnie na uciekające przed nim drzewa i słupy a w głowie wirowała i buchała burza myśli. Jak drugocząca iasna runęła nad nią, co, co strzelająca detychczasową liniję życia. Zniknęła droga leśna od Anblowców do „dolina wrzosewej“. Zawarła się szafka, ze stołem wierzby i linych szpargaliów. Zmąciło się źródło codziennych tęsknot porannych i wieczornych, co i raz przebiegało przez głowę wspomnienie niewyrażonej godziny w mrocznym korytarzu. Miły blask padał od drzwi pokoju, do połowy oszklonych zielonkawą matową szybą. Widział jak pewna drobna liljowa ręka spoczywała na klamce. Wiedział oczy podkrążone ciemnymi rzutami, usta pobladłe, niby zimowy kwiat kameli.